

Memòria de les activitats realitzades per la Societat Catalana de Geografia (Institut d'Estudis Catalans) durant el curs 2014-15

1. Assemblea General Ordinària

El 12 de juny del 2014, tingué lloc l'Assemblea General Ordinària de Socis i Sòcies de la Societat Catalana de Geografia (SCG), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), corresponent al curs 2013-14. Obrí l'acte el president, Josep Oliveras Samitier, destacant algunes de les activitats dutes a terme.

A continuació, es presentaren i s'aprovaren l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària, la memòria d'activitats del curs 2013-14, l'estat de comptes del 2013 i el pressupost del 2014.

Tot seguit es procedí a la renovació dels càrrecs de la Junta de Govern, que restà constituïda així:

President	Josep Oliveras Samitier
Vicepresident	Jesús Burgueño Rivero
Tresorer	Albert Pèlachs Mañosa
Secretari	Rafael Giménez Capdevila
Vocal primera	Anna Ortiz Guitart
Vocal segona	Núria Benach Rovira
Vocal tercer	Jaume Feliu Torrent
Vocal quarta	Roser Serra Coma
Vocal cinquè	Xavier Úbeda Cartaña
Vocal sisena	Carme Montaner Garcia
Delegat IEC	Joan Vilà-Valentí

2. Activitats científiques

Conferències i presentacions de publicacions

2 d'octubre del 2014, conferència inaugural del curs. Jaume Miranda Canals: *Cronologia de l'Institut Cartogràfic de Catalunya: l'ambició de la mesura (1982-2014)*. Acte de reconeixement al nou soci honorari.

30 d'octubre del 2014, presentació de la pàgina web "Eines i recursos per a l'ensenyament de la geografia" per part de Maria Villanueva, professora del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Conferència de Jesús Granados, geògraf: *Ensenyar geografia en un món digital*. Acte de lliurament de l'11è Premi Palau Vera.

18 de novembre del 2014, presentació del tercer volum de *La morfología de las ciudades. Agentes urbanos y mercado inmobiliario*, d'Horacio Capel, a càrrec d'Oriol Nel·lo, professor de geografia a la Universitat Autònoma de Barcelona.

2 de desembre del 2014, presentació de llibre *Nomenclátor que comprende las poblaciones... de España (1860). Edició de la informació referida a les terres de parla catalana*, a càrrec de Jesús Burgueño, vicepresident de la Societat. Conferència del Dr. Tomàs Vidal i Bendito, catedràtic jubilat de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona: *El poblament tradicional de Menorca*.

11 de desembre del 2014, record dels 50 anys de la publicació del primer volum de la *Geografia de Catalunya* de l'editorial AEDOS (1964-1974). Primera sessió: intervencions de Joan Vilà-Valentí, membre del consell de redacció, Antoni F. Tulla, sobre geografia humana, Josep M. Panareda, sobre geografia física, i Enric Bertran, sobre geografia comarcal.

20 de gener del 2015, Alessandra Casu, professora d'Urbanisme a la Facultat d'Arquitectura de la Universitat de Sàsser, amb seu a l'Alguer (Sardenya): *El urbanismo de las nuevas poblaciones italianas de después de la segunda guerra mundial*.

10 de febrer del 2015, presentació del llibre *Espacios públicos, género y diversidad. Geografías para unas ciudades inclusivas*, del qual són editores Maria Dolors Garcia Ramon, Anna Ortiz i Maria Prats, a càrrec de Carme Bellet, professora de Geografia de la Universitat de Lleida, Núria Benach, professora de Geografia de la Universitat de Barcelona i membre de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia, i Maria Prats, professora de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

19 de febrer de 2015, Oriol Porcel, geògraf, tècnic de projectes de la Universitat Autònoma de Barcelona: *Energies renovables i desenvolupament territorial a Mauritània: oportunitats, reptes i impactes*.

17 de març del 2015, presentació del llibre *Atles de la Catalunya senyorial (1800-1860)*, de Jesús Burgueño i Mercè Gras.

24 de març del 2015, Dr. Hugo Romero, Professor de la Universidad de Chile, Santiago de Xile: *Investigación en geografía ambiental: experiencias y retos futuros*.

26 de març del 2015, record dels 50 anys de la publicació del primer volum de la *Geografia de Catalunya* de l'editorial AEDOS (1964-1974). Segona sessió: intervencions sobre el pensament geogràfic a Catalunya, amb Núria Benach, Maria Dolors Garcia Ramon, Abel Albet i Joan Tort.

16 d'abril del 2015, Maria Rodó, doctora en Geografia: *Geografies de la interseccionalitat: l'accés de la joventut a l'espai públic urbà*.

12 de maig del 2015, II Jornada d'Experiències de treball de joves geògrafs, organitzada conjuntament amb el Col·legi de Geògrafs i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya. Intervencions de Marc Vila Recio, geògraf, soci fundador de Solucions Geogràfiques: *Aplicació de les tecnologies d'Informació Geogràfica en l'àmbit professional*; i de Montserrat Bustos Hernández, geògrafa, becària d'investigació a la URV: *L'articulació de les ciutats turístiques a partir de peces mínimes*.

11 de juny del 2015, conferència de cloenda del curs. Joaquim Farinós, Catedràtic d'Anàlisi Geogràfica Regional, Universitat de València: *Dels espais dels fluxos als espais de vida; els reptes per a una nova geografia regional*.

18 de juny del 2015, acte de commemoració del 30è aniversari de la Llei d'Espais Naturals. Organitzat conjuntament amb l'Institut d'Estudis Catalans i la Institució Catalana d'Història Natural.

Cursos

13, 20, 27 de març i 22 de maig del 2015, curs bàsic d'elaboració de cartografia temàtica amb programari de lliure accés. Professors: Jaume Feliu i Jordi Martín Oriol. Amb la col·laboració del Departament de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona.

2, 3, 5 i 20 de juny del 2015, curs de fotografia digital per a geògrafs. Professors: Francesc Muntada i Cèsar Pasadas.

Sortides d'estudi, excursions i viatges

25 d'octubre del 2014, sortida d'estudi Patrimoni i gestió d'un espai natural protegit prop de Barcelona. El cas del Montseny, organitzada per Albert Pèlachs.

17 de gener del 2015, visita al jaciment arqueològic del Born, a Barcelona, i recorregut pel barri de la Ribera sota el guiatge de Josep Oliveras.

24 de gener del 2015, recorregut pel primer tram del Rec Comtal, sota el guiatge de Miquel Jaumot i Manel Martín.

29 de març a 5 d'abril del 2015, viatge a Montenegro, Sarajevo i Dubrovnik, organitzat per Pere Andreu (ARAC).

18 d'abril del 2015, Figueres, dins la sèrie "ciutats d'alta velocitat", incloent visita al castell de Sant Ferran, amb la col·laboració de Javi Martín; organitzada per Jaume Feliu i Rafael Giménez-Capdevila.

13 de juny del 2015, excursió a Andorra: vall del Madriu, organitzada per Albert Pèlachs.

Publicacions

Revista *Treballs de la SCG*:

- núm. 77: editat el juliol i distribuït l'octubre del 2014.

- núm. 78: editat i distribuït el febrer del 2015.

- núm. 79: editat i distribuït el juny del 2015.

Llibre: *Nomenclátor que comprende las poblaciones... de España* (1860), editat el juliol i distribuït l'octubre del 2014.

Digitalització de diverses publicacions antigues de la Societat:

- Alain METTON i Lluís CASASSAS i SIMÓ (1987). *Le changement commercial. Commercial change*. Conferència regional sobre països mediterranis. Actes de la reunió del Groupe des Activités Commerciales UGI/IGU; Barcelona, agost de 1986.

- Actes del I Congrés català de Geografia (1991).

S'han distribuït entre els departaments de Geografia de les universitats catalanes alguns excedents de publicacions de la SCG que el Servei Editorial de l'IEC no podia seguir mantenint en estoc.

Premis de la Societat

El jurat de l'onzena convocatòria del premi Palau Vera per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat, format per Anna Ortiz, presidenta, Roser Serra, secretària, i Jordi Royo, vocal, reunit a Barcelona el 3 de juliol de 2014, proposà atorgar-lo al treball "Escurem distàncies, apropem persones. L'Àrea Central del Camp de Tarragona: Infraestructures ferroviàries i desenvolupament local", presentat per Clàudia Duran Bertran, de l'Institut Salvador Vilaseca de Reus.

La comissió per proposar l'adjudicació del Premi Lluís Casassas i Simó a un treball de recerca en geografia (vintena convocatòria, 2014), formada per Núria Benach (presidenta), vocal de la SCG; Albert Pèlachs (secretari), tresorer de la SCG, i Joan Alberich (vocal), professor lector del Departament de Geografia de la Universitat Rovira i Virgili, reunida el 2 de març de 2015, acordà:

1) Atorgar el premi al treball: "Boom immobiliari i crisi de l'habitatge en el context d'una ciutat intermèdia. El cas del Sistema Urbà de Tarragona.", presentat per Xavier Delclòs i Alió, amb tutoria dels professors Aaron Gutiérrez, de la Universitat Rovira i Virgili, i Àngel Cebollada, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

2) Fer una menció especial als treballs:

“Agents i estratègies locals en una vella ciutat industrial. El cas de Manresa”, presentat per Eduard Montesinos i Ciuró, amb tutoria de Carles Carreras Verdaguer, de la Universitat de Barcelona.

“Valoració de la qualitat visual del paisatge a la península de Paria, Estat Sucre (Veneçuela)” presentat per Kelly M. Quiroz Sierra, amb tutoria de Yolanda Pérez Albert, de la Universitat Rovira i Virgili

El web de la Societat: l'obrador obert (*scg.iec.cat*)

L'Obrador Obert, del qual té cura el soci Pau Alegre, segueix acumulant informació. El volum a 1 de gener del 2015 (comparat amb el de 15 anys abans) era el següent:

	1/1/2015	1/1/2000
Nombre total d'arxius	9.020 / 338,81 Mb	934 / 12,8 Mb
Nombre d'arxius HTML	5.933 / 94,10 Mb	914 / 12,5 Mb
Nombre d'arxius d'imatge JPG, GIF...	2.981 / 182,24 Mb	20 / 0,3 Mb
Nombre d'arxius PDF	106 / 62,47 Mb	

Durant aquest curs s'ha posat en marxa definitivament el web “Eines i recursos per a l'ensenyament de la geografia” (<http://ensenyament-geografia.espais.iec.cat>).

El nombre de seguidors dels comptes de la SCG a les xarxes socials és de 866 (Twitter) i 602 (Facebook).

3. Altres activitats destacades

Al setembre, la Junta s'adherí a la campanya en favor de la continuïtat de producció i emissió del programa “El Medi Ambient” a Televisió de Catalunya.

L'editor en cap de *The International Encyclopedia of Geography: People, the Earth, Environment, and Technology* acceptà l'entrada “Societat Catalana de Geografia” redactada per Josep Oliveras.

La Junta designà Albert Pèlachs com a representant de la Societat al Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge, del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Al febrer la Junta acordà que els cursos organitzats per la Societat s'adrecin exclusivament als socis, que tindran inscripció gratuïta. Els no socis que vulguin participar-hi, en la mesura de la disponibilitat de places, es podran fer socis i

pagar la quota anual al moment de la inscripció, o bé abonar en qualitat d'inscripció l'equivalent a la quota anual de soci.

La Junta donà suport al "Document d'alternatives en l'àmbit del territori i l'urbanisme", redactat per la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT).

La Societat, juntament amb el Col·legi de Geògrafs i els Departaments de Geografia de les universitats públiques de Catalunya, ha participat en la preparació d'una sol·licitud d'ajuda a la Generalitat de Catalunya dins de la Convocatòria de Projectes Acadèmics Estratègics de Millora de la Qualitat, l'Eficiència i la Internacionalització per a l'any 2014 (EMQEI), amb l'objectiu d'analitzar l'actual mapa de Màsters dels departaments de Geografia.

Realització de 100 clauers amb el logotip de la SCG, que serveixen com a regal institucional.

La Société de Géographie (París) organitzarà un viatge a Catalunya a la primavera del 2016, amb la col·laboració de la SCG.

L'11 de maig s'envià als socis i sòcies la convocatòria de propostes al programa de recerca de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

Al maig s'han imprès cartells en format DIN-A3 i DIN-A 5 per animar els estudiants a fer-se socis de la Societat.

L'EUGEO ha concedit la beca d'inscripció i d'allotjament per al seu congrés de Budapest al candidat presentat per la Societat, el soci Eduard Montesinos.

El 26 de maig el president de l'Institut d'Estudis Catalans, el de la Societat Catalana de Geografia i el director de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya signaren el Conveni de cessió de la col·lecció de llibres de la Societat Catalana de Geografia, societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans, a la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

4. Obituari

Des de la darrera Assemblea general, han traspassat els socis o sòcies:

Jaume Busqué i Barceló, 15 de juny de 2014.

Meritxell Pagès Secall, 18 de novembre de 2014.

Rafel Llussà i Torra, 8 de desembre de 2014.

5. Nombre de socis i sòcies

A data d'avui, el nombre de socis i sòcies de la SCG és de 435, distribuïts segons es detalla a la taula següent. Un 34% són dones i un 66% homes. El nombre de socis i sòcies honoraris representa el 2,5% del total. Des de l'Assemblea general del 2014, s'han registrat 23 altes i 18 baixes. Un total de 130 socis i sòcies ho són des de fa més de 25 anys.

	Dona	Home	Total general
Honorari	2	9	11
Numerari	147	277	424
Estudiant	4	18	22
Total general	149	286	435

Barcelona, 11 de juny del 2015

El secretari, **Rafael Giménez Capdevila**
Vist-i-plau, el president, **Josep Oliveras Samitier**